

Akinafarir Pol Efesusin Nguibamin itir Sios bagha Osirizim

Akar Faragha Zuim

Akinafarir kamın akar mınğarim a kamakın, God kamaghın nıghnisi, an overiam ko nguazimın ingarizir biziba bar, dar amu da isi Kraisin apengan dar arıgham. Eghti Kraisi biziba bar dar dapanimın ikiam (1:10). Ezi God kamaghın ifonge, a uan gumazamiziba gaghuvkinti, eghti me bar Kraisi ko poroghiv ikiva egh me navir vamıra ikiam.

Ezi akinafarimın aven faragha itir akaba, Pol Godın apangkuvimın mıgırıgıar avırıbagh ami. A ghaze, God gumazamizıbagh amima, me bar nıghnızir gavgavim Kraisin ikiava uari akuvagha, egha ikızir vamıran gumazamizıbar otifi. Iesusin ingangarımın, God ua gumazamizıba inıgha, egha Godın Duam me ganıngi. Ezi tuavir kamın me bar fo, me Godın akar dıkırızimın bizir mıkemezıba, me bar da inıam (1:14).

Egha akinafarımın itir namba 2ın akar otivimın, Pol kamaghın mıgıa ghaze, Kraisin adarasi me Kraisi ko poroghav itı. Kamaghın, me bar navir vamıra ikiva, egh Godın arazıbar gın mangı.

Ezi akinafarir kamın Pol akar ısın zuıbar mıgıava, egh kamaghın men akakaghtı me kamaghın fogh suam, me Kraisi ko poroghav ikia egha ikızir vamıran gumazamizıbar oto. A kamaghın mıkeme, Godın gumazamizıba, me

nivafizir vamıran mın oto, ezi Kraıs mati nivafizir vamıran kamın dapanim. (4:1-16). Ezi uaghan, Godın gumazamiziba mati dipenir mam, ezi Kraıs, a mati dipenir kamın guarir akınim (2:19-22). Egha Godın gumazamiziba mati amizir mam, ezi Kraıs mati amizir kamın pam (5:22-32). Ezi akınafarir kamın aven e bar deravıra bizir aghuir God uan gumazamizibar amuamibar gari.

E Kraısın poroghav itima, God e gamizi e gumazamizir igiabar otifi

(Sapta 1-3)

¹ Ki Pol, God uan ifongiamın gın ghua Kraıs İesusın aposelin ikiasa na mısefe. İa, Efesusın itir Kraısın adarasi, ia Kraıs ko poroghava ikia deraghavıra an gın zui. Ki ia bagha akınafarir kam osirigha anemadi.

² Ki kamagh sua, God en Afeziam ko Kraıs İesus en Ekiam, aning apangkuvim ko navir amırizim ia danıngam.

E Kraıs İesusın poroghav itima, God uan Nguibamın itir bizir aghuiba bar da isava e ganıdı

³ E Kraıs İesusın poroghav itima, ezi tuavir kamın God deravıra e gamua en duabar akurvaghasa uan Nguibamın otivir bizir aghuiba e ganıdı. Kamaghın amizi, e God mınabaghām, a en Ekiam Kraıs İesusın Afeziam ko an God.

⁴⁻⁵ Dughiar God tıghar nguazir kamın ingaramim, a kamaghın ifonge, e a baghıvıra

itir gumazamizibar ikiva, an damazimin arazir kuratam ikian kogham, egha a fomira e ginaba. Egha ghaze, e Kraiss ko poroghiv iki, egh tuavir kamın e an gumazamizibar mın otogham. A fomira bar e gifongegha egha e ginabagha ghaze, a Kraiss Iesusin ingangarimin tuavimin e damighti, e an boribar otivigham. God uan bar akongezir arazim ko uan ifongiamin gin ghua bizir kam gami.

⁶ A ifongezir Otarimin ziamin, a bar pura bizir aghuimin mın uan apangkuvim isa e ganingi. Kamaghin e apangkuvir bar ekier kam ginighnighiva, egh Godin ziam fam.

⁷⁻⁸ E fo, Kraissin ovevemın God uam e ini, egha en arazir kuraba gin amada. Godin apangkuvim guizbangira bar ekeveggha izifa. Kamaghin a uan apangkuvim e gufusfuzima an e girava, fofozir aghuim ko nighnizir aghuim e ganidi.

⁹ God fomira uan ifongiamin gin ghua, Kraissin ingangarimin tuavimin uan nighnizir mogomem azenim darighasa nighniki. Ezi a datirighin an nighnizir mogomer kam a en akazi an azenan oto.

¹⁰ Godin nighnizir kam a kamakin, a ingarizir biziba bar dar amuti da mangiva dughiar a inabazimira a da isi Kraissin apengan dar arigham. Overiamin itir biziba ko nguazimin itir biziba sara bar. Eghti Kraiss biziba bar dar dapanimin ikiam.

¹¹ God uan ifongiam ko nighnizimin gin ghua, bizibagh amima da otifi. A faraghavira uan

1:6: Mt 3:17, Jo 3:35, Ro 3:24, 5:15, Kl 1:13 **1:9:** Ro 16:25, Ef 3:4, 3:9-11, Kl 1:26, 2 Ti 1:9 **1:10:** 1 Ko 3:22-23, Ga 4:4, Fl 2:9-10, Kl 1:16, 1:20, Hi 1:2, 1 Pi 1:20 **1:11:** Ro 8:17, 8:28-29, Kl 1:12, Ta 3:7, Je 2:5, 1 Pi 1:4

nighnizimîn gîn ghua, e Krai ko porogh egh an gumazamizibar mîn ikiasa, an e amîsefe.

¹² E Judaba, e faraghavîra Krai mîzuava an gîn zuir gumazamiziba, e Godîn ziar ekiam bar a pîrafam.

¹³ Ezi ia Kantrin Igharazibar Gumaziba uaghan, ia guizîn akam baraghizîma God ia gamizi ia an gumazamizibar otifi. Akar aghuir kamra kara: God ian akurvasi. Ia nighnizir gavgavim Krai sîn itima God uan Duam ia gati. Kamaghîn me fogh suam, ia an gumazamizibara. Kar Godîn Duar a fomîra akar dikirigha amizim.

¹⁴ E Godîn Duam inigha gîfa, kamaghîn e bar fo, e bizir God akar dikirizimîn uan gumazamizibav kemeziba, e bar da iniam. Bizir kamîn e fo, God uan gumazamiziba damightî me guizbangîra firighregham. Kamaghîn e Godîn ziar ekiam bar a pîrafam.

Pol God ko miğia ghaze, God fofozim Efesusin sios danîngam

¹⁵ Kî fo, God bizir kabanang gami, ezi kî orasi, ia nighnizir gavgavim Ekiam Iesusin ikiava, Godîn gumazamiziba bar me gifonge,

¹⁶ kamaghîn amizi, kî zurara ia gînighnigha God ko miğia ia bagha God mînabavîra iti.

¹⁷ Egha kî Godîn azangsîsi, en Ekiam Krai Iesusin God, Afeziar ziar ekiam itim, kî an azangsîgha ghaze, a uan Duam ia danightî a ia damutî, ia fofozir aghuim iniam. Eghtî Godîn

1:13: 2 Ko 1:22, 6:7, Ef 4:30, Kl 1:4-6 **1:14:** Lu 21:28, Ro 8:23, 2 Ko 1:22, 1 Pi 2:9 **1:15:** Kl 1:4 **1:16:** Fl 1:3-4, Kl 1:3, 1 Te 1:2
1:17: Kl 1:9

Duam uan guizın akam ian akaghti, ia deragh Godra fogham.

¹⁸ Ki kamaghın Godın azangsisı, ian nıghnızim kuighrıghtı ia Godın angazangarımın ganam. Egh ia kamaghın fogham, God ian diazıma ia bizir aghuir ia fogha inıamıba da bagha mızuai iti. Egh kamaghın fogham, bizir aghuir God uan gumazamızar anıngamıba, da bar ekevegha pın ko.

¹⁹⁻²⁰ Egh ia kamaghın fogham, Godın gavgavım zurara en navıbar aven ikıa ingara en akurvası, e nıghnızır gavgavım an itıba. Gavgavır kam, guızbangıra bar ekefe, e guızbangıra an gavgavım tuisıva avegham. Gavgavır en aven ingarır kamra, dughıar Kraıs ovegezımın, God gavgavır kamın Kraıs gamızı, a ua dıkafı. Egha a inıgha uan Nguıbamın ghua a isa uan agharır guvımın amadaghan anefa.

²¹ Kamaghın Kraıs Godın Nguıbamın ikıa egha duar gavgavıba itıba bar, ko gumazır dapanıba, ko gavmanın gumazıba, ko atrıvıba, a bar men gavgavıbagh afıragha me gatıfa. Egha Zıar Kraıs uan ingangarım bagha inızım a zıar manaba, manaba bar dagh afıra, dughıar kamın zıaba ko dughıar tıghar ızamımın zıaba bar.

²² God bızıba bar dagh amızıma da Kraısın apengarıan iti. Egha a gamızı, a sıos bagha bızıba bar dar dapanımın oto.

²³ Sıos matı Kraısın namnam. Ezı Kraıs bızıba bar dar aven ikıa bar dagh ızıfa. Egha Kraıs uan sıosın aven ikıa bar a gızıfa.

1:18: Ap 26:18, Ef 2:12, 4:4, Kl 1:12 **1:21:** Ro 8:38, Fl 2:9-10, Kl 2:10, 2:15, Hi 1:4 **1:22:** Sng 8:6, Mt 28:18, Kl 1:18, Hi 2:7 **1:23:** Ro 12:5, Ef 4:10, 4:15, Kl 2:9, 3:11

2

E gumazamizir ariaghreziba, God e gamizi e Kraiss ko angamra iti

¹ Ia fomira Godin akam barazi puvatigha arazir kurabagh amuava, kamaghin ian duaba guizbangira aremezi moghin iti, mati gumazamizir ariaghreziba.

² Faragha zuir dughiamin, ia nguazir kamın arazir kurabar gin zui. Egha ia duar kurar overiamin itibar atrivim, ia an akam baregha an gin zui. Duar kurar kam, gumazamizir Godin akam barazi puvatizibar navir averiabar aven ingari.

³ Fomira e bar moghira men min ami, egha uan navir ghurimin ifongiamin gin zui. E uan nivazir agorogem ko uan nighnizir kurabar gin zui. Dughiar kamın e nguazimin itir gumazamizibar min amima, kamaghin God bar en arazir kuraba bagh ivezir kuram e daningasa nighnizim gami.

⁴⁻⁵ Guizbangira, en arazir kuraba e gamizi en duaba guizbangira aremezi moghin iti, mati gumazamizir ariaghreziba. Ezi God bar e gifongezi, an apangkuvir dafam bar e avara. Kamaghin an e gamizi e Kraiss ko angamra iti. God uan apangkuvimin tuavimra, a en akura.

⁶ A kamagh sua, e Kraiss Iesus ko Godin Nguibamin atrivimin ikiam. Kamaghin an e gamizi e Kraiss ko poroghav ikia, a ko ua dikafi.

2:1: Ef 4:18, Kl 1:21 **2:2:** Jo 12:31, Ef 5:6, 6:12, Kl 1:21, 3:6-7, Ta 3:3 **2:3:** Ro 5:12, Ga 5:16, Kl 3:6, Ta 3:3, 1 Pi 4:3 **2:4-5:** Lu 15:24, 15:32, Ap 15:11, Ro 5:6-10, 6:4-5, 6:13, 10:12, Ef 1:7, 2:1, 2:7, Kl 2:12-13 **2:6:** Ef 1:20, Kl 2:12

⁷ A kamagh sua, a uan apangkuvir bar dafam, tighar izamin dughiabar gumazamiziba bar men akaghasa. Eghti me fogh suam, a Krai Iesusin ingangarimin tuavimin a bar me gifonge. Kamaghin an arazir aghuir kam in e gami.

⁸⁻⁹ Ia nighnizir gavgavim Godin itima, ezi a uan apangkuvimin tuavimra ian akurvasi. Kar ia uari amizir puvatizir bizim. Puvati. God pura ia ganingi. Kar ian ingarimin ivezim puvati. Kamaghin bizir kam bagh gumazitam uabi uan ziam fan marki.

¹⁰ God fomira e bagha, ingangarir aghuir e gin damuamiba, a dagh nighnigha da ati. A kamagh sua, e ingangarir kabar amuasa, egha kamaghin an e gamizi, e Krai Iesus ko poroghav ikia datirighin gumazamizir igiabar otifi.

Krais apanim gamir arazim a givazi, ezi Judaba ko Kantrin Igharazibar Gumaziba ikizir vamira iti

¹¹ Ia Kantrin Igharazibar otivir gumaziba, ia kamaghin fo, Judaba, uan gumazibar mikarzir mogomebar aghori. Egha me kamaghin ia dibori, ia gumazir mikarzir mogomebar aghorir puvatiziba. Arazir kam kamakin, gumaziba uari uan mikarzir mogomebar aghori. Eghti ia deravira nighnigh, ia fomira Kantrin Igharazibar Gumazibar min ike.

¹² Dughiar kam ia Kraisin saghon iti. Ia Israelin gumazamizibar azenan iti, kamaghin ia nguibar igharazibar gumazibar min iti. God uan adarasi ko akam akirigha, egha uan gumazamiziba akar

2:7: Ef 1:7 **2:10:** 1 Ko 3:9, 2 Ko 5:5, 5:17, Ef 4:24, Ta 2:14 **2:11:** Ro 2:28-29, 1 Ko 12:2, Ef 5:8, Kl 1:21 **2:12:** Ro 9:4, 9:8, Ga 4:8, Ef 4:18, Kl 1:21, 1 Te 4:5, 4:13

gavgavir dikirizim me ganingi. Ezi ia akar gavgavir dikirizir kamın aven itir puvati. Ia nguazir kamın ikiava God gifozir puvatigha, egha ia bizir aghuir mizuai iti tam itir puvati.

¹³ Ia faragha saghon iti, ezi datirighin Kraisin ghuzim ia ruegha egha ian akua izezi, ezi ia Kraiss Iesus ko poroghav ikia, Godin boroghin iti.

¹⁴ Kraiss uabi e gamizi e navir amirizim ikiava deravira uari inigha iti. Fomira Judaba ko Kantrin Igharazibar Gumazamiziba uarir apanim gami. Ezi arazir kam a divazimin min men tongin ikia me abiki. Ezi Kraiss uan ovevemın tuavimin divazir kam anakariaghatigha egha apanir arazir kam agifa. Ezi Judaba ko Kantrin Igharazibar Gumaziba ikizir vamiram oto.

¹⁵ Kraiss, Moses Osirizir Araziba, ko akar gavgaviba, ko arazir me anogorogheziba sara bar da gifa. A ghaze, a kamaghin damigh, ikizir pumuning damuti, aning a ko porogh ikiva egh ikizir igiar vamiran otogham. A tuavir kamın an e gamizi e navir vamira iti.

¹⁶ Kraiss ter ighuvimin aremegha egha tuavir kamın ikizir pumuning gamizi aning ikizir vamiran oto. Egha uam aning inigha God bagha ize. Egha an ovever tuavir kamra me uarir apanim gamir arazim anegifa.

¹⁷ Kamaghin Kraiss izeghava akar aghuim gumazamiziba bar me mikira ghaze, ia navir vamira iki. A, gumazamizir Godin saghon itiba ko gu-

2:13: Ga 3:28, Ef 2:17, Kl 1:20 **2:14:** Ais 9:6, Mai 5:5, Jo 16:33, Ap 10:36, 1 Ko 12:13, Kl 1:20, 2:14 **2:15:** 2 Ko 5:17, Ga 6:15, Ef 4:24, Kl 1:20-22, 2:14, 2:20 **2:16:** Sek 9:10, Ro 6:6, 8:3, Kl 1:20, 2:14 **2:17:** Ais 57:19, Sek 9:10, Ap 2:39, Ro 5:1

mazamizir Godin boroghin itiba bar, akar aghuim me mikiri.

¹⁸ Kamaghin Kraisin ingangarimin tuavimra e bar, Judaba ko Kantrin Igharazibar Gumaziba, Godin Duam en akurvazima e uari akuvagha Afeziamin boroghin izi.

E Kraisin adarasi, e mati Godin Dipenimra

¹⁹ Kamaghin amizi, datirighin ia Kantrin Igharazibar Gumaziba, ia ua kamaghin nighnighan marki egh suam, ia nguibar igharazibar gumazamiziba o nguibaba puvatizir gumazamiziba. Puvati. Ia Godin adarasi ko uaghara ghu, egha uaghan Godin gumazamizibar tongin itir marasi.

²⁰ Ia uaghan mati God ingarizir dipenimin min iti. Gumazim dipenim ingarasa ter akiniba kuazizi moghin, God aposelba ko uan akam inigha izir gumaziba me amisevezi me an tuivigha ingangarim gami. Ezi Krai Iesus, a uabi dipenir guarimin min iti.

²¹ Dipenir guarim a dipenir agharim bar a gupuzi moghin, Krai bar e isafuragha e gamima e aghua, ghuava God baghavira itir dipenimin oto.

²² Ia uaghan Krai ko poroghav iti, ezi God igharaz darazi ko ia isafuragha ia gamizi, ia guizin Godin Dipenimin min oto. Ezi Godin Duam dipenir kam in aven iti.

2:18: Ro 5:2, 1 Ko 12:13, Ef 3:12, Hi 4:16, 1 Pi 3:18 **2:19:** Ga 6:10, Ef 3:6, Fl 3:20, Hi 12:22-23 **2:20:** Mt 16:18, 1 Ko 3:9-11, Ga 2:9, MAA 21:14 **2:21:** 1 Ko 3:16-17, 2 Ko 6:16, Ef 4:15-16, Kl 2:19 **2:22:** 1 Pi 2:5

3

Pol Kantrin Igharazibar Gumazibar tongin akar aghuim akunamin ingangarim gami

¹ God guizbangira deravira ia gami. Ezi bizir kam bagha ki Pol, ki Krai Iesusin ingangarim gamua egha ia Kantrin Igharazibar Gumaziba ian akurvagha, kamaghin ki kalabusin iti. Egha ki ia bagha God ko migei.

² Ia ti oregama, God apangkuvim ikia ia bagha ingangarir kam na ganingi.

³ Egha God uan nighnizir mogomem azenan aneka, egha na gamizi, ki a gifo. Ki mong an gun osiri,

⁴ eghti ia migirigiar ki osirizibar ganiva fogh suam, ki Krai amizir ingangarimin nighnizir mogomem, ki bar a gifo.

⁵ Faragha zuir dughiaba, God gumamaziba nighnizir mogomer kam in me mikemezir puvati. Ezi datirighin God uan Duamin tuavimin uan aposelin a baghavira itiba ko an akam inigha izir gumazibar akazi an azenim giri.

⁶ Nighnizir mogomer kam a kamakin: Akar aghuimin aven Kantrin Igharazibar Gumaziba ko Judaba uaghara, God uan bizir aghuiba isa bar moghira me ganidi. Me uari ko ikia mati nivafizir vamiran aven iti. Me bar moghira, Krai Iesusin ingangarimin tuavimin, bizir God e bagha akam akiriziba e da iniam.

3:1: Ef 4:1, Fl 1:7, 1:13, Fm 1, 9 **3:2:** Kl 1:25 **3:3:** Ef 1:9-10, Kl 1:26 **3:6:** Ga 3:14, 3:28-29, Ef 2:13-19

⁷ Godin apangkuvimın tuavimın, a bizir aghuir kam pura na ganıngi, egha a na gamizi an gavgavim nan aven ingari, ezi ki akar aghuimın ingangarir gumazimın oto.

⁸ Ki, Godin gumazamizibar abuan itir gumazim, ki bar an gin iti. Ezi God bar nan deragha Kantrin Igharazibar Gumaziba akar aghuim akunasa ingangarir ekar kam na ganıngi. Akar aghuir kam, a Kraisin bizir aghuibar gun migei. Bizir aghuir kaba, gumaziba dagh nighnigh da tuisighıva avegham.

⁹ God biziba bar dar ingari, egha faragha zuir dughiaba uan nighnizir mogomem men ghuara. Egha iza datirighın a uan nighnizir mogomem aghurasa, ingangarir kam na ganıngi, eghti ki gumazamiziba bar me damuti me God damuamin araziba bar dagh fogham.

¹⁰ God kamagh sua, datirighın dughiar kam a uan sios damuti, eghti sios, enselba ko duar gavgavir overiamın itibar amuti, eghti da an fofozir aghuimın tuavir aviriba dagh fogham.

¹¹ God fomıra bizir kam damuasa nighniki egha datirighın en Ekiam Kraıs İesusın ingangarimın an a gamizi an oto.

¹² E Kraıs ko poroghav ikia nighnizir gavgavim an iti, egha tuavir kamın e Godin boroghın mangasa gavgavigha, atiatir puvati.

¹³ Ki pamtem ia gakaghori, ia osımtizir ki ia bagha aterir kam, ia a ginighnigh osıman marki.

3:7: Kl 1:23-25 **3:8:** 1 Ko 15:9-10, Ga 1:16, Ef 1:7, Kl 1:27, 1 Ti 1:13-15 **3:9:** Ro 16:25, 1 Ko 2:7, Ef 1:9, Kl 1:16, 1:20, Hi 1:2 **3:10:** Ro 8:38, 11:33, Ef 1:21, 1 Pi 1:12 **3:12:** Jo 14:6, Ro 5:2, Ef 2:18, Hi 4:16 **3:13:** Kl 1:24

Guizbangıra ki ian dabirabir aghuarim bagha osimtizir kam ateri.

Pol Efesusin nguibamın itir sios bagha God ko migei

¹⁴ Ki bizir Afeziam amizir kabagh nighnigha, egha an damazimın uan tevimning apiri.

¹⁵ A uan Nguibamın itir ikiziba ko nguazimın itir ikiziba bar, a bar men Afeziam. Egha vaghvagha ziaba me gariki.

¹⁶ Ezi ki bizir kam bagha Godın azangsigha ghaze, God bizir aghuir an Nguibamın otivir taba ia daning, eghti an Duam gavgavim ia daningti, ian navir averiaba gavgavigham.

¹⁷ Ki kamaghın Godın azangsisi, ian nighnizir gavgavimın tuavimın Kraıs zurara ian navir averiabar ikiam. Eghti igharaz darazigh ifongezir arazim, a ian navir averiabar aven iki gavgavigh ia damuti, eghti ia tuivigh gavgavigh, mati nguazim temer bibar suirazi temem tugha gavgavigha aghui.

¹⁸ Egh ia Godın gumazamizir igharaziba ko, gavgavim iniva deravira fogham, Kraıs gumazamizibagh ifongezir arazim bar ekevegga, bar pın ghuavanaga, bar ruarvagha, egha bar vın uaghiri.

¹⁹ Guizbangıra God gumazamizibagh ifongezir arazim a gumazibar fofozim bar a gafira. Eghti ia guizbangıra arazir kam gifogham. Eghti bizir aghuir God gizivaziba, uaghan bar ia gizivagham.

3:15: Ef 1:10, Fl 2:9-11 **3:16:** Ro 9:23, 2 Ko 4:16, Fl 4:19, Kl 1:11, 1:27 **3:17:** Jo 14:23, Ef 2:22, Kl 1:23, 2:7

²⁰ Godin gavgavim en navir averiabar ingari, ezi gavgavir kam bar en nighnizibagh afira. Bizir God damuasa e an azangsiziba, o bizir e God damuasa e nighniziba, da mati pura biziba, an gavgavim bar dagh afira.

²¹ Kamaghin dughiaba bar, e siosin aven itir gumazamiziba Kraiss Iesus ko poroghiv iki, zurazurara Godin ziam fam! Bar guizbangira.

E mati Kraissin nivafizimin min iti, kamaghin e Godin arazibar gin mangam

4

(Sapta 4-6)

E Kraissin adarasi, e Kraissin nivafizimin min iti

¹ Ki Pol, ki Ekiamin ingarim gamua, kamaghin ki kalabuziamin iti. Ki fo, God ian diagha ghaze, ia an arazir bar pin itibar gin mangi. Kamaghin amizi, ki mighighavira ia migia ghaze, ia bar deraghvira Godin arazir kabar girara mangi.

² Ia igharaz darazir apengan iki, egh men asughasugh, egh dughorir amirizimin iki, egh osimtizir me ia gariziba, da ateriva, egh tuavir kamın bar me gifongegh.

³ Godin Duam e gamima e navir amirizim iti. Egha tuavir kamın arazir navir vamiran ikiamim e ganingi. Ezi arazir kam benimın min e ikegha gavgavizi e ikizir vamiran iti. Kamaghin amizi ia arazir kam an suiragh gavgafigh.

3:20: Ro 16:25, 1 Ko 2:9, Kl 1:29 **3:21:** Ro 11:36, 16:27, Hi 13:21

4:1: Ef 3:1, Fl 1:27, Kl 1:10, 1 Te 2:12, Fm 1, 9 **4:2:** Ap 20:19, Ga 5:22-23, Kl 3:12-13 **4:3:** Kl 3:14-15

⁴ E fo, e uari inigha nivafizir vamıran mın iti. Ezi Godın Duar vamıra iti. Ezi kamaghıra, God ian diagma ghaze, a bizir vamıra ia a danıgam, eghti ia a baghıvıra mızuamam.

⁵ Ezi en Ekiar vamıra iti. Ezi niğhnızir gavgavir arazir vamıra iti. Ezi rurir arazir vamıra iti.

⁶ Ezıma Godın vamıra iti. A bar moghıram en Afeziam. A gumazamiziba bar me gatifa, egha a men tongın ingara egha men aven iti.

⁷ E fo, Krais vaghvagma bar en apangkufi. Egha kamaghıra uan apangkuvir ekiamın abaragma an mırara, a bizir bar aghuim vaghvagma e ganıngi.

⁸ Godın Akinafarim kamaghın mikeme,

“A bar pın ghuavanabogha,

kalabuziar bar avırım inigha uabın gın ghu.

Egha bizir bar aghuiba pura gumazamizibagh anıngi.”

⁹ Akar kam, “A ghuavanabo,” a kamaghın en akazi e fo, Krais a faragma nguazir bar vın mar itim giraghu.*

¹⁰ Egha gumazir faragma iraghuzir kam, a uaghan pın ghuavanaga, uabi isi biziba bar dagh izıvaghasa, kamaghın an overiar bar pın itimın ghuavanabo.

4:4: Ro 12:5, 1 Ko 12:4, 12:11-12, Ef 1:18, 2:16-18 **4:5:** Jo 10:16, 1 Ko 1:13, 2 Ko 11:4, Ga 3:27-28, Hi 6:6 **4:6:** Ro 11:36, 1 Ko 12:6
4:7: Ro 12:3, 12:6, 1 Ko 12:11 **4:8:** Sng 68:18, Kl 2:15 **4:9:** Jo 3:13 * **4:9:** (4:9) Fofozir gumazir maba, akar kam giragha ghaze, “A faragma nguazir kam bar an vın izaghiri.” **4:10:** Hi 4:14, 9:24

11 Gumazir kamra a “bizir bar aghuiba pura gumazamizibagh aningi.” A bizir aghuir kaba me ganingi, marazi an aposelin ingangarim me ganingi. Egha marazi, Godin akam inigha izir gumazimin ingangarim me ganingi. Egha marazi, Godin akar aghuim akunamin ingangarim me ganingi, egha marazi, Godin gumazamizibar ganamin ingangarim me ganingi, egha marazi, gumazamizibar God ifongezir arazibar men sure damuamin ingangarim me ganingi.

12 Krais kamaghin ifonge, e Godin gumazamiziba a en akuraghti e a bagh ingangarir aghuibar amuam. Eghti kamaghin e Kraisin nivafizimin otogh gavgavigh deravira ikiam. Kamaghin a bizir aghuir kaba e ganingi.

13 Eghti ingangarir kam mamaghira iki mangiti en nighnizir gavgavim bar gavgavighti bizir kam e damuti e bar moghira navir vamira ikiamin arazim inigh, egh e Godin Otarim guizbangira bar a gifogham. Kamaghin damighti e Kraisin gin zuir darorir kamın aven, e tugh gavgavighiva aghung mangi, gumazir aruabar avaghiva egh e guizbangira Kraisin min otogham.

14 E ua boribar min ikian kogham. Ia fo, gumazir ifavariba, me gumazibagh ifara me gamima me tuavir kurabar zui. Eghti men migirigiar ifavariba uaghan ia munamangan kogham, mati ongarim ko aminim kurim givai.

15 E men migirigiar ifavariba baraghan kogham.

4:11: Ro 12:7, 1 Ko 12:28, 2 Ti 4:5 **4:12:** 1 Ko 12:7, Ef 1:23, 2 Ti 3:17 **4:13:** 1 Ko 14:20, Kl 1:28, 2:2 **4:14:** Ais 28:9, 1 Ko 14:20, 2 Ko 2:17, Hi 13:9 **4:15:** Ef 1:22, 4:25, Kl 1:18, 1 Jo 3:18

E igharaz darazigh ifongezir arazim damuva egh guizin akabar me mikimam. Eghiva e Kraisin mirara aghungiva a ko poroghiv ikiti an en dapanimin ikiam.

¹⁶ A en dapanimin itima en soroghafariba ko damaziba ko nivafizimin bizir maba sara dar min iti. Egha an e gamima e nivafizimin aven bar uari isavsuiru. Ezi mati nivafizimin aven itir tevir agiriba ko aghariba uari isavsughizi moghin, an e gamima e uari isavsuike, egha bar uarigh ifongezir arazim gami. E vaghvaghya uan ingangarir aghuim gamua, kamaghin nivafizir kam uabi aghua ghua gavgafi.

Kraisin adarazi arazir igiabar gintigh

¹⁷ Kamaghin amizi, ki Ekiamin ziamin akar mam pamtem kamaghin ia mikimasa. Ia uam gumazir Ekiam gifozir puvatizibar arazibar gintighan marki. Men nighniziba, mingariba puvati.

¹⁸ Egha men nighniziba mati me mitatemin iti. Egha me fofoziba bar puvatigha men naviba bar gavgafi, kamaghin me Godin ikirimirimin azenan iti.

¹⁹ Me arazir kurabagh amuavira ikiava egha datirighin uam aghumsiziba puvati. Me bar uari isa arazir kurabagh aningi, egha me arazir mizirizir avirir igharazibar amusi bizitam men suiraghan kogham.

²⁰ Ezi ki ghaze, ia Kraisin guizin akam baraghizir dughiamin, me bizir kurar kabar ian sure gamizir puvati.

4:16: Kl 2:19
Ef 2:12, 1 Te 4:5

4:17: Ro 1:21, 1 Pi 1:14
4:19: Kl 3:5

4:18: Ap 26:18, Ga 4:8,

21 Ia guizbangira Kraisin akam baregha gifa. Ezi ia an gin zuir darasi, me guizin akamin ian sure gamigha gifa. Guizin akar kam, a Iesusin aven iti.

22 Ia fomira uan navir ghuribar arazibar gin zuima da ia gamima ia arazir ifavariba ko arazir kurabar amuasa navim dikava, egha ia gasighasisi. Ezi datirighin ia navir ghurim ateghiva mati gumazim korotiar ghurim sue.

23 Egh ian nighniziba ko navibagh iragha bar igiabar otifigh.

24 Ia navir igiaba inigh mati gumazim korotiar igiam aru. God uabi navir igiar ian aven itibagh amizi ia an min otifi. Eghti gumaziba bar ian gan fogham, ia Godin damazimin deragha egha a baghavira iti.

25 Kamaghin ia ifavarir arazim atakigh. E bar moghira Kraisin nivafizimin soroghafariba ko an bizibar min iti. Kamaghin amizima, ia vaghvagh Kraisin adarazi guizin akabara me mikim.

26 Egh ia atar, ia uaribagh ganigh, egh ia arazir kuratam damighan kogham. Ian adarim ikivira ikiti aminim piran marki.

27 Ian adarim zuamira givaghan koghti, kamaghin ia Satan bagh tiam kuighti a ian nighnizibagh asighasigham. Ia kamaghin damuan marki.

28 Okimakiar gumaziba uam okiman marki. Me uari uan dafaribar ingangarir aghuibar amu. Egh

4:22: Ro 6:6, 8:13, Ef 2:2-3, 4:17, Kl 3:9, Hi 12:1, 1 Pi 4:3 4:23: Ro 12:2, Kl 3:10 4:24: Stt 1:26, Ro 6:4, Ef 2:10, Kl 3:10 4:25: Sek 8:16, Ro 12:5, Kl 3:8-9 4:26: Sng 4:4, Je 1:19-20 4:27: 2 Ko 2:10-11, Je 4:7, 1 Pi 5:9 4:28: 1 Te 4:11, 2 Te 3:8, 3:11-12

uaghan gumazamizir onganarazibar akurvaghshi, ingariva bizir taba inigh me daning.

²⁹ Eghti akar mizirizir kuraba ian akabar otivan marki. Ia gumazamizibar akurvaghamin akabara ia dav kim. Akar aghuir igharaz darazi gavgavim me daningamibara, dar ian akabar otiv. Egh akar ia migeir kaba, da gumazamizir ia barazibar akurvagham.

³⁰ Eghti ia Godin Duam osimtizim a daningan marki. Ia fo, God ia an gumazamizibar otivasa, a uan Duam ia ganingi. Eghti a ian akaghti ia fogh suam, ia guizbangira an gumazamizibara, egh dughiar a uam ia iniamimin a ia damighti ia bar firighregham.

³¹ Ia arazir kurar kaba atakigh: navir kurar igharazi tavin itir arazim, ko aningagharim, ko adarir arazim, ko pamtem dagarvagha uari adoghadozir arazim, ko akar kuraba uari gasir arazim, ko igharaz darazir aghuaghuazir arazir maba sara.

³² Egh ia arazir aghuibar Kraisin adarasi me damu, egh men apangkuv. Egh uaghan uari uan arazir kuraba gin amang, mati God Kraisin ingan-garimin tuavimin, ian arazir kuraba gin amadi.

5

E angazangarimin aven daruam

¹ Ia God bar ifongezir boriba, kamaghin ia an amir arazibar gin mangi.

4:29: Ef 5:4, Kl 3:8, 3:16, 4:6, 1 Te 5:11 **4:30:** Ais 63:10, Ro 8:23, Ef 1:13-14, 1 Te 5:19 **4:31:** Kl 3:8, 3:18-19, Ta 3:2-3, 1 Pi 2:1 **4:32:** Mt 6:14, 18:22-35, Mk 11:25, 2 Ko 2:10, Kl 3:13 **5:1:** Mt 5:48, Lu 6:36

² Ian arazir ia amiba, arazir gumazamizibagh ifongezir arazim gisın tugh, mati Kraıs bar e gifuegha e bagha uabi anigha areme. Kamaghın an ovevem mati ofan mughuriar aghuir God ifongezim.

³ Ia Godın gumazamizibara. Kamaghın ia, gumazamiziba tintiniba uari bakıa uari isava akuir arazim, ko arazir mızırızıba, ko igharaz darazir bizıbar ganıva dagh ifongamin arazıba, ia arazir kabar amuan markı. Egh uaghan ia arazir kabar mıgırıgıaba tong ian tongın otivan markı.

⁴ Egh ia akar mızırızıba ko akar onganıba ko asuir mıgırıgıar kurabar amuan markı. Kar uaghan ia damuamin arazıba puvati. Arazir ia damuamimra kara, ia God mınabi.

⁵ Ia kamaghın fogh, gumazamizir tintiniba uari isava akuir arazim gamıba, ko gumazamizir arazir mızırızıbagh amıba, ko gumazamizir marazir bizıbar gara ifuer arazim gamıba, (Arazir kam mati ia uari isa God ganıdı moghın ia uari isa bizir ifongezıbagh anıdı), ezi gumazamizir kamaghın amıba, me God ko Kraıs Atıvir Gumazamizıbar tongın ikian kogham.

⁶ Ia tav ateghti a ia gifar ia damuti, ia akar ifavarıbar gın mangan markı. Arazir kurar kaba bagh Godın anıngagharım gumazamizir an akamın gın zuir puvatızıba me batıvam.

⁷ Kamaghın, ia ifavarir gumazir kaba tong men poghan markı.

5:2: Kis 29:18, Wkp 1:9, Sng 40:6, Jo 13:34, Ro 14:15, 2 Ko 2:15, Ga 2:20, Hi 7:27, 10:10, 1 Jo 3:11, 3:23 **5:3:** Ro 6:13, 1 Ko 5:1, 2 Ko 12:21, Kl 3:5, 1 Te 4:3 **5:4:** Mt 12:35, Ro 1:28, Ef 4:29 **5:5:** 1 Ko 6:9-10, Ga 5:19-21, Kl 3:5 **5:6:** Ro 1:18, Kl 2:4, 2:8, 2 Te 2:3

⁸ Ia faragha mitatemîn aven ike, egha datirighîn ia Ekiamîn gumazamizibar otivigha, egha angazangarimîn aven iti. Kamaghîn ia gumazamizir angazangarimîn aven itibar mîn daru.

⁹ (Angazangarim arazir aghuiba ko Godîn damazimîn derazir araziba ko guizîn akamîn arazibagh ami, da otifi.)

¹⁰ Ia, arazir God damutî a bar akongeghamiba, ia da buri dagh fogh dar amu.

¹¹ Ia arazir mitatemîn itibagh amir gumazamizibar poghan marki. Men arazir kinir kaba, da gumazamizibar akurvazir puvati. Eghtî ia men arazibar amutî, da azenan otogh, mati angazangarim dagh isirazi moghîn, eghtî me fogh suam, arazir me amiba, da ikufi.

¹² Me amir arazir mogomeba, ki dar gun mikîman kogham. Ki dav mikîman bar aghumsiki.

¹³ Angazangarim bizibagh isiraghti, da azenim girighî, gumazamiziba fogh suam, bizir kabar mingariba kamakîn.

¹⁴ Bizitam bar azenim girigh egh a guizbangira angazangarimîn mîn otogham. Kamaghîn, marazi ghaze,

“Ni aremezir gumazim,
ni ua dikafigh, mozim ategh
egh uam azenan izi.
Eghtî Kraisin angazangarim ni gisiragham.”

5:8: Jo 12:36, Ap 26:18, Ro 1:21, 2 Ko 3:18, Ef 2:11-13, Kl 1:13, 1 Pi 2:9, 1 Jo 2:9 **5:9:** Ga 5:22 **5:10:** Ro 12:2, Fl 1:10, 1 Te 5:21, 1 Ti 2:3 **5:11:** Ro 6:21, 1 Ko 5:9-11, Ga 6:8, 2 Te 3:6, 3:14, 2 Jo 10-11
5:13: Jo 3:20-21, Hi 4:13 **5:14:** Ais 26:19, 60:1, Ro 13:11

15 Kamaghin, ia uan daroriba deravira dar gan. Ia gumamazir onganibar min daruan marki. Ia fofoziba itir gumamazibar min daru.

16 Datirighin ia Godin arazibar amuamin dughiam iti. Ezi e datirighin itir dughiam, a gumamaziba arazir kurabagh amir dughiam, a dughiar kuram. Kamaghin amizi, ia deravira gan, dughiar kam pura mangi givaghan kogham. Dughiaba vaghvagh ia arazir aghuibar amu.

17 Kamaghin ia arazir onganibar amuan marki. Egh arazir God damuti a bar akongeghamiba, ia da buri dagh fogh dar amu.

18 Ia wainin dipar avirim ramiva onganen marki, arazir kam ia gasighasigham. Ia Godin Duam ateghti a ia gizifagh.

19 Egh ia uariv kimsi, Ighiabar Akinafarimin aven itir ighiaba ko, Godin ziam fer ighiaba ko, Godin Duam ian navir averiabagh atizir ighiaba, ia uariv kim. Egh ia ighiabar amuva, Ekiamin ziam fiva, uan navir averiabar aven, ziar ekiam a daning.

20 Egh ia zurara, en Ekiam Kraisi Iesusin ziamin, bizir otiviba bar, da bagh God Afeziam minabi.

Pol poroghamibav gei

21 Ia Kraisin apengan iti, kamaghin ia uarira uarir apengan ikiva uari baragh.

5:16: Ga 6:10, Kl 4:5 **5:17:** Ro 12:2, Kl 1:9, 1 Te 4:3, 5:18 **5:18:** Snd 20:1, Ais 5:11, 5:22, Lu 21:34 **5:19:** Sng 33:2-3, Ap 16:25, 1 Ko 14:26 **5:20:** Sng 34:1, Ais 63:7, Hi 13:15, 1 Pi 2:5 **5:21:** Fl 2:3, 1 Pi 5:5

²² Ia amizir paba itiba, ia Kraisin apengan ikiava a barazi moghin, ia uan pabar apengan ikiava me baragh.

²³ E fo, Krai uan siosin dapanimin iti moghin, paba uan amuibar dapanibar iti. Ezi Krai uabi siosin Akurvazir Gumazim, ezi sios Kraisin nivafizimin min iti.

²⁴ Sios Kraisin apengan iti moghin, ia amuiba uaghan zurara uan pabar apengan iki.

²⁵ Paba, ia uan amuiba bar me gifongegh, mati Krai uan sios gifongegha a bagha uabi isava a ganigha a bagha areme.

²⁶ Krai kamaghin ifonge, an akamin tuavimin, a uan sios isi dipamin a rueghti a Godin damazimin zuegham.

²⁷ A kamagh sua, a sios damighti an an damazimin bar aghungigh, egh bar zueghiva, arazir kuratam puvatigh, egh duar kuriba ko seghsariba puvatighiva, egh bizir kurar maba sara uaghan puvatigham. Kamaghin Krai a bagha uabi isa a ganingi.

²⁸ Ezi kamaghira ia gumaziba uan nivafizibagh ifongezi moghin, ia uan amuibagh ifongegh. Gumazir uan amuim gifongezim mati a uabi gifonge.

²⁹ E fo, tav uabi uan nivafizimin apanim gamir pu. Puvati, a dagheba a ganigava an akurvasi, mati Krai siosin akurvasi.

³⁰ E fo, erara, e Kraisin nivafizimin aven itir soroghafariba ko bizibar min iti.

5:22: Stt 3:16, Ef 6:5, Kl 3:18, 1 Pi 3:1 **5:23:** 1 Ko 11:3, Ef 1:22-23, Kl 1:18 **5:25:** Ga 1:4, Kl 3:19, 1 Pi 3:7 **5:26:** Jo 15:3, 17:17, Ta 3:5, Hi 10:10, 10:22, 1 Jo 5:6 **5:27:** 2 Ko 11:2, Ef 1:4, Kl 1:22 **5:30:** Ro 12:5, 1 Ko 6:15, 12:27, Ef 1:22-23

³¹ Godin Akinafarimin aven itir osizirim kamaghin migei,

“Kamaghin, gumazim uan ameboghfeziaba ategh mangi,
uan amuimin porogh egh
aning nivafizir vamiram otogham.”

³² Akar mogomer kam, a mingarir ekiam iti. Ezi ki uabi kamaghin nighnisi, a Kraiss uan sios ko aning geghari.

³³ Ezi akar kam a uaghan ia migia ghaze, ia gumaziba vaghvagh uarigh ifongezii moghin uan amuibagh ifongegh. Eghti ia amuiba vaghvagh uan pabar apengan iki me baragh.

6

Pol boriba ko ameboghfeziabav gei

¹ Ia boriba, arazir aghuir ia damuamimra kara, ia Ekiam ko porogh egh uan ameboghfeziabar akaba da baragh.

² Godin Akinafarim ghaze, “Ia uan ameboghfeziabar apengan ikiva men akabar gin mangi.” Akar gavgavir kam, an akar gavgavibar tongin ikia, egha dar faraghavira akar dikirizim sara iti.

³ Akar dikirizir kam kamakin, “Ia kamaghin damuti, ian dabirabim bar deraghti ia nguazir kam dughiar ruarimin an ikiam.”

⁴ Ia afeziaba, ia uan boribar nighnizibagh asighasigh me damuti, me ataran marki. Egh ia

5:31: Stt 2:24, Mt 19:5, Mk 10:7-8, 1 Ko 6:16 **6:1:** Snd 23:22, Kl 3:20 **6:2:** Mt 15:4 **6:4:** Lo 4:9, 6:7, 6:20-25, Sng 78:4, Snd 19:18, 22:6, Kl 3:21

deravira men ganiva Ekiamin damazimin men kuariba iniva men araziba akiriva, Ekiamin arazibar men sure damu.

Pol ingangarir gumazir kiniba ko men gumazir ekiar men garibav gei

⁵ Ia ingangarir gumazir kiniba, ia uan gumazir ekiar ian garibar men atiatingiva, men akaba baraghiva men apengan iki. Egh ia ifaran kogh, egh navir zuruzimin ingangarim damu, mati ia Kraisin akam baragha an ingangarim gami.

⁶ Ia fo, ian gumazir ekiar ian gariba ian gan suam, ia ingangarim deraviram a gamizi me ia gifonge. Egha ia kamaghin nighnighan marki, me ian garir dughiabara, ia ingangarir aghuim damuam. Puvati. Ia Kraisin ingangarir gumazir kinibara, kamaghin ia God ifongeziz moghin ia uan nighniziba bar da isi ingangarim daningiva a damu.

⁷ Kamaghin ia ingangarir gumazir kinibar min ingangarim damuva, ian naviba bar akongegh suam, e uan gumazir ekiar en gariba me baghavira ingangarim gamir puvati, e Ekiam bagha ingangarim gami.

⁸ Ia ingangarir gumazir kinibar min iti, o ia tavin apengan ingangarim gamir puvatiziba, ia kamaghin fogh, gumazamizir ingangarir aghuibagh amiba, Ekiam da bagh ivezir aghuiba bar vaghvagh me daningam.

⁹ Kamaghira ia, men garir gumazir ekiaba, ia uaghan arazir aghuiba uan ingangarir gumazir

6:5: 2 Ko 7:15, Fl 2:12, Ta 2:9-10, 1 Pi 2:18 **6:8:** 2 Ko 5:10, Ga 3:28, Kl 3:11 **6:9:** Lo 10:17, Ro 2:11, Kl 3:25, 4:1

kıniba me damu. Ia atiatir araziba me damuan marki. Ia zurara bizir kam ginighnigh, ia ko ian ingangarir gumazir kıniba, ia bar Gumazir Ekiar Ian Garir vamıra iti, egha a uan Nguibamın pın iti. An arazir vamıra gisın tugh gumazamiziba bar me tuisisi.

Kraisın adarasi mati midorozir gumaziba

¹⁰ Nan miğiriğiar abuananaba, ezi ki kamaghın mikimasa, ia Ekiamın poroghti an gavgavir ekiam ia damuti ia tuivigh gavgavigham.

¹¹ God ia ganidir midorozir biziba, ia bar dar aghuigh dar suikigh. Kamaghın ia tugh gavgavigh Satanın ifavarir nighnızir kuraba da munasam.

¹² Ia deravıra nighnigh, e gumazamizir igharaz-iba ko uariv sozir puvati. E duar kurar overiamın itiba ko uariv sosi. Duar gavgavir gumazamiz-ibagh ativiba, ko aser gavgaviba itiba, ko nguazir kamın garir adariaba, duar kurar kaba dughiar mitater kamın aven ingarima e da ko uariv sosi.

¹³ Kamaghın ia God ia ganıngizir midorozir biz-ibar suigh dar aghuigh. Egh arazir kuraba otivamin dughiam, ia tugh gavgavigh uan apanim munasi, mangi midorozim gıvaghamin dughiam, ia tugh gavgavigh mamaghıra ikiam.

¹⁴ Ia tugh gavgavighsi, Godın guızın akam benimın mın uan ivariam gikegh. Egh arazir aghuir ia zuraram amiba evarimın pızir korotiamın mın anerugh.

6:10: 1 Ko 16:13, Ef 1:19, 3:16, Kl 1:11 **6:11:** Ro 13:12, 2 Ko 6:7, 10:4, Ef 4:14, 1 Te 5:8 **6:12:** Jo 12:31, 14:30, Ro 8:38, 1 Ko 15:50, Kl 2:15, 1 Pi 5:8-9 **6:13:** 2 Ko 10:4, Ef 5:16 **6:14:** Ais 11:5, 59:17, 2 Ko 6:7, 1 Te 5:8

15 Egh ia Akar Aghuim anekunsi zurara bar ifongegh, ezi arazir kam mati ia dagarir asuabar min da zui. Akar Aghuir kam kamakin, God e ko navir vamira ikiasa.

16 Egh dughiaba bar ia oramin min nighnizir gavgavim uaghan an suiragh, eghti gumazir kuram, Satan, a barir avim itiba ia gasavamangiti, eghti ia orar kamin amodoghin barir avir kaba mungam.

17 Ia God ian akurazir arazim ginighnigh, egh nighnizir kam mati ia dapanir asuar gavgavimin min anerughiti a ian dapaniba avegham. Eghti Godin akam, an Duam ia ganingizir midorozir sabamin min ia an suiragh.

18 Ia bizir kabar amuva, egh God ko mikim. Egh a ian akurvaghsi ia an azangsih. Ia zurara, Godin Duam ian navibagh inviti, ia God ko mikim. Egh angamra iki gan, egh dughiatam God ko migeir arazim ataghraghan marki, egh zurara Godin gumazamiziba bar me bagh a ko mikim.

19 Egh ia uaghan na bagh God ko mikim suam, God uan akam na danighti, eghti ki anekunsi, ki atiatingan koghiva, egh bighvira mikimam. Egh Akar Aghuimin nighnizir mogomem aghuram.

20 Ezi ki Akar Aghuim gumazamizir igharazibav kimas, ki Krai Iesusin abuir gumazimin iti, kamaghin ki datirighin kalabusin iti. Eghti ia God ko mikim suam, ki an Akar Aghuimin gun mikimsi,

6:15: Ais 40:9, 52:7, Nah 1:15, Ro 10:15 **6:16:** 1 Jo 5:4 **6:17:** Ais 49:2, 59:17, 1 Te 5:8, Hi 4:12, MAA 19:15 **6:18:** Mt 26:41, Lu 18:1, Ro 12:12, Kl 4:2, 1 Te 5:17, 1 Ti 2:1 **6:19:** Ap 4:29, 2 Ko 3:12, Kl 4:3-4, 2 Te 3:1 **6:20:** 2 Ko 5:20, Fl 1:20, Fm 9-10

a gavgavim na danighti, ki atiatingan koghiva bighvira Akar Aghuim mikimam.

God deravira Efesusin itir Kraisin adarazir amuasa, Pol an azangsi

²¹ Tikikus, a mati en aveghbuar e bar ifongezim, a Ekiam baghavira ikiava an ingangarim gami. A na bativir bizibar gun ia mikimam. Eghti ia fogham, ki manmaghin iti.

²² Ki kamagh sua, an en ikirimirir e itimin gun ia mikimiva gavgavim ian navibar aningam. Kamaghin, ki ia bagha anemadi.

²³ Ki ia bagha God ko migia ghaze, God en Afeziam ko en Ekiam Kraisi Iesus, aning navir amirizim ko igharaz darazigh ifongezir arazim, ko nighnizir gavgavim sara, Kraisin adarazi me daning.

²⁴ Eghtima, gumazamizir en Ekiam Kraisi Iesus gifuegha mamaghira itiba, Godin apangkuvim bar me ko iki.

Godin Akar Aghuim; Akar Dikirizir Gavgavir Igiam

The New Testament in the Aruamu language of Madang Province, Papua New Guinea, 2004 Edition Nupela Testamen long tokples Aruamu long Madang Provins long Niugini long 2004

copyright © 2004 Pioneer Bible Translators and the Bible Society of Papua
New Guinea

© Faith Comes by Hearing

Language: Aruamu

Translation by: Pioneer Bible Translators

Godin Akar Aghuim in the Aruamu Language

This translation was produced by Pioneer Bible Translators, and was
published in 2004 by the Bible Society of Papua New Guinea.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the Pioneer
Bible Translators at www.pioneerbible.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in
any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2025-05-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 15 May 2025 from source files
dated 15 May 2025

8f6beb37-6783-55d5-91ed-8321cc3f5eea